

De AVG, ook voor gilden!

25 mei 2018 - De AVG wordt van kracht

*De **Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)** is een verordening die door de **Europese unie (EU)** is vastgesteld. Hij regelt een aspect van het recht op privacy, namelijk de bescherming van persoonsgegevens, en gaat in op 25 mei 2018. Deze AVG vervangt per die datum de huidige Nederlandse **Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)**.*

Dit document gaat in op wat de AVG voor stichtingen en verenigingen en dus ook voor gilden betekent.

Persoonsgegevens beschermen

In grote lijnen komt het beschermen van persoonsgegevens neer op dat personen geen nadeel ondervinden van dat gegevens over hen worden verzameld, verwerkt en gebruikt. De AVG maakt dit op allerlei manieren concreet.

Persoonsgegevens zijn gegevens die op een of andere manier aan een persoon zijn te relateren. Dat kunnen gegevens zijn als naam en adres, maar ook wat u heeft gekocht bij uw kruidenier (u heeft toch een Bonuskaart?) en op welke onderwerpen u Internet heeft afgezocht.

De AVG schrijft voor dat u als stichting of vereniging (de AVG spreekt van "verwerkingsverantwoordelijke") van een persoon (in de AVG: "betrokkene") uitdrukkelijk toestemming moet hebben om persoonsgegevens van hem te verzamelen, verwerken en gebruiken. De betrokkene kan deze toestemming op elk moment intrekken en dan moet de verantwoordelijke deze gegevens meteen wissen of vernietigen - of zo aanpassen dat zij niet meer tot deze persoon zijn te herleiden.

Verder mag u de gegevens alleen gebruiken voor het doel waarvoor u ze ooit heeft verkregen.

Voorbeeld:

Sportverenigingen werken vaak met leeftijdscategorieën. Zij vragen daartoe naar de geboortedatum.

Als dit het doel is waarvoor naar dit gegeven wordt gevraagd, mag de geboortedatum niet gebruikt worden om leden te feliciteren met hun verjaardag.

Algemener gesteld: U moet niet denken: "Hee, we weten ... dus we kunnen de leden ook ..."

Gegevens worden verwerkt door mensen. Deze mensen hebben geheimhoudingsplicht: zij mogen deze gegevens niet aan derden bekendmaken, of voor eigen gebruik aanwenden.

Uw organisatie (de verwerkingsverantwoordelijke) heeft ook een geheimhoudingsplicht: u mag gegevens niet ter beschikking stellen aan anderen.

In het verlengde hiervan ligt dat u gegevensverzamelingen niet mag combineren, naast elkaar leggen of vergelijken.

Het bestuur van de "verwerkingsverantwoordelijke" (de stichting of vereniging) is het orgaan dat moet zorgen dat de verwerkingsverantwoordelijke de verordening naleeft. Het bestuur moet de verwerkingen zo optuigen dat ze aan de daarin gestelde eisen voldoen. Het bestuur moet zorgen dat mensen die in zijn opdracht (als bestuurslid of als lid van een commissie) gegevens verwerken, zich aan de wet houden. En wanneer het eens misgaat moet het bestuur dit melden: aan de **betrokkene(n)** wiens gegevens het betreft, en aan de **Autoriteit Persoonsgegevens (AP)**.

Verboden te verwerken

Er zijn ook gegevens die u **helemaal niet** mag verwerken. **Artikel 9 lid 1** van de AVG somt deze op:

Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

Lid 2 van hetzelfde artikel noemt echter 10 voorwaarden waaronder dit verbod niet geldt.

"De Verordening biedt tien verschillende algemene uitzonderingsgronden op het verwerkingsverbod op bijzondere categorieën persoonsgegevens. U mag ondanks het verwerkingsverbod toch bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerken wanneer:

- De betrokkene uitdrukkelijke toestemming heeft gegeven;
- De verwerking noodzakelijk is in het kader van de uitvoering van regels op het gebied van arbeids- en sociale zekerheidsrecht;
- De verwerking noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon;
- De verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is;

Gilde Sint Catharina Moergestel

Anno 1477

- De verwerking betrekking heeft op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
- De verwerking noodzakelijk is voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of wanneer gerechten handelen in het kader van hun rechtsprekende bevoegdheid;
- De verwerking noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang;
- De verwerking noodzakelijk is voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsongeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten;
- De verwerking noodzakelijk is om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid,
- De verwerking noodzakelijk is met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden.

Alle bovengenoemde uitzonderingen kennen specifieke voorwaarden, regels en beperkingen die nader zijn uitgewerkt in de Uitvoeringswet. De uitzonderingen op het verwerkingsverbod zijn onderverdeeld in algemene uitzonderingen en specifieke uitzonderingen.

En nu?

Wat moet u als bestuur nu doen om aan de eisen in de verordening te voldoen?

1. Begin met te **inventariseren** welke **overzichten** u produceert (ledenlijsten, teamlijsten, deelnemerslijsten, donateurslijsten, enz.), welke vragenlijsten en **formulieren** u laat invullen en welke **bestanden**, spreadsheets en databases u onderhoudt.
2. Ga dan per overzicht, formulier of bestand na of er een **verboden persoonsgegeven** in voorkomt - **dit moet eruit**, of u moet een héél goede reden hebben om het erin te houden. Lees daarvoor artikel 9 lid 2 heel secuur.
3. Inventariseer wie of welke functionarissen de gegevens onder ogen krijgen. Stel zeker dat alleen zij, en geen anderen, deze gegevens zien. Doordring hen van hun **geheimhoudingsplicht**: zij mogen deze gegevens niet aan anderen doorspelen, noch (zelf) voor andere doeleinden gebruiken dan waarvoor zij ze onder ogen kregen.
4. Creëer een cultuur van zorgvuldigheid in de omgang met persoonsgegevens. Fouten en slordigheden zijn onvermijdelijk, maar wees er open over. De meldplicht van lekken blijft gelden, namelijk.
5. Wanneer u gegevens buiten de deur laat verwerken, maak dan goede afspraken met deze "bewerker".